

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Уманський національний університет садівництва
Освітня програма	56177 Економіка соціального забезпечення
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	232 Соціальне забезпечення

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Уманський національний університет садівництва
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	56177
Назва ОП	Економіка соціального забезпечення
Галузь знань	23 Соціальна робота
Спеціальність	232 Соціальне забезпечення
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Безтелесна Людмила Іванівна, Джоголик Олеся Василівна, Лісовець Олег Васильович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	30.10.2024 р. – 01.11.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://economics.udau.edu.ua/ua/akreditaciya-232/vidomosti-pro-samoocinyuvannya-osvitnoi-programi2.html
Програма візиту експертної групи	https://economics.udau.edu.ua/ua/akreditaciya-232/programa-provedennya-akreditacijnoi-ekspertizi-opp-economika-socialnogo-zabezpechennya.html

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Магістерська програма «Економіка соціального забезпечення», яка реалізується в Уманському національному університеті садівництва, за цілями, змістом і практикою впровадження складає, загалом, позитивне враження. Це нова програма для кафедри та університету що робить її актуальною, привабливою для абітурієнтів та роботодавців. Підтверджено увагу ЗВО до цієї ОП, реагування на виклики і потреби сьогодення, врахування потреб ринку праці, інтересів внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів. Налагоджена співпраця з роботодавцями, залучаються професіонали-практики, експерти галузі до реалізації освітнього процесу, який відбувається відповідно до чинного національного законодавства та внутрішніх нормативних документів ЗВО. Матеріально-технічна база ЗВО, ефективна система менеджменту за ієрархією з чітким розмежуванням повноважень, кадровий склад, організація освітнього процесу дозволяють стверджувати про загальну відповідність ОП «Економіка соціального забезпечення» акредитаційним вимогам. Серед позитивних практик за освітньою програмою варто відмітити: залучення проектних коштів для розвитку спеціальності, в тому числі для започаткування дистанційної форми навчання з облаштуванням спеціального обладнання для організації дистанційної освіти; функціонування консультаційного центру (online), де можна отримати безкоштовну консультацію з усіх питань вступної кампанії, поспілкуватися із представниками випускових кафедр та адміністрації університету, отримати професійний супровід та повідомлення про строки основних етапів вступної кампанії; сформована культура академічної доброчесності, яку підтримують всі учасники освітнього процесу. активність у професійній, дослідницькій та грантовій діяльності науково-педагогічних працівників ОП «Економіка соціального забезпечення»; значна увага приділена безпеці студентів, зокрема шляхом створення й облаштування укриттів. Висновок щодо відповідності критеріям: за Критеріями 3,5 визначено рівень відповідності «В», оскільки всі вимоги Критерію виконано повністю (відсутні недоліки), відсутні практики, що мають зразковий та/або інноваційний характер. За Критеріями 1,2,4,6,7,8,9 визначено рівень відповідності «В», оскільки наявні недоліки, які не є суттєвими, а суттєвих недоліків не виявлено.

Недоліки

1. У меті освітньої програми, у визначенні її особливостей, орієнтації та фокусу, акцент робиться лише на одній групі населення, яка потребує соціального забезпечення (учасниках бойових дій), що значно звужує потенціал освітньої програми і не впливає з її назви. Також мета ОП не відображає компетентнісний підхід, оскільки сформульована в термінології «знань, умінь та навичок». 2. Структурно-логічна схема у п.2.2 освітньої програми не дозволяє простежити зв'язки між ОК і послідовність/наступність їх вивчення. 3. Пререквізити і постреквізити, які визначені у робочих програмах ОК, містять численні неузгодження між різними ОК. 4. Норми тижневого аудиторного навантаження за освітньою програмою перевищують визначені в Уманському НУС 16 годин (у першому семестрі – 19 годин, у другому – 18, третьому – 20 годин); 5. Відсутність у регулярних опитуваннях здобувачів запитань щодо задоволеності фактичним навантаженням (обсягом аудиторної, самостійної роботи). 6. Незалученість здобувачів вищої освіти до грантової діяльності, яка ведеться у ЗВО за ОП «Економіка соціального забезпечення». 7. Залучення роботодавців до заходів, які переважно формують у здобувачів м'які навички. 8. Недостатнє наповнення сторінок дисциплін в Moodle методичними та інтерактивними матеріалами; 9. Наявність застарілої інформації на окремих веб-сторінках сайту ЗВО.

Рекомендації

1. Уточнити мету, особливості, орієнтацію та фокус освітньої програми під час процедури її перегляду. 2. При перегляді ОП графічно удосконалити структурно-логічну схему в ОП для простеження зв'язків між окремими ОК, відображення наступності їх вивчення. 3. Під час оновлення навчально-методичного забезпечення узгодити пререквізити і постреквізити, які визначені у робочих програмах освітніх компонентів, щодо їх відповідності у різних ОК та кореляції зі структурно-логічною схемою. 4. Дотримуватись рекомендованих ЗВО норм тижневого аудиторного навантаження, або обґрунтовувати та фіксувати їх перевищення. 5. Удосконалити до нового навчального року систему опитувань стейкхолдерів з додаванням до анкети для здобувачів питання щодо їхньої задоволеності фактичним навантаженням (обсягом аудиторної, самостійної роботи). 6. Залучити здобувачів вищої освіти до участі в грантовій діяльності, яка ведеться у ЗВО. 7. Поглибити у наступному навчальному році співпрацю з роботодавцями щодо читання лекцій, проведення практичних занять, проходження виробничої практики, а також участі у процесі підсумкової атестації здобувачів освітньої програми як голів/членів ЕК. 8. Продовжити наповнення сторінок дисциплін в Moodle методичними та інтерактивними матеріалами/завданнями відповідно до вимог дистанційної форми навчання. 9. Запровадити до кінця навчального року систему автоматизованого контролю за актуальністю інформації на вебсайті, щоб уникати ситуацій із застарілою або неповною інформацією.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП «Економіка соціального забезпечення», яка реалізується в Уманському національному університеті садівництва, розроблена з урахуванням Стандарту вищої освіти за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення для другого (магістерського) рівня вищої освіти затвердженого наказом МОН України № 723 від 24.05.2019 року. Всі результати навчання, визначені стандартом, можуть бути досягнуті через програмні результати навчання РН 1-18 освітньої програми, які ідентичні усім перерахованим у Стандарті і відображені в освітніх компонентах. Також до ОП додані РН 19-20, які відображують специфіку підготовки за цією ОП.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

ОП «Економіка соціального забезпечення», яка реалізується в Уманському національному університеті садівництва, не передбачає присвоєння професійної кваліфікації. В ОП у розділі «Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання» наведено лише групи професій (2412 Професіонали в галузі праці та зайнятості, 2446 Професіонали в галузі соціального захисту населення, 2447 Професіонали у сфері управління проектами та програмами, 1232 Керівники підрозділів кадрів і соціально-трудових відносин), в межах яких вже є затверджені окремі професійні стандарти. Проте в освітній програмі вони не конкретизуються, з огляду на присвоєння лише освітньої кваліфікації «магістр з соціального забезпечення».

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Експертна група констатує, що мета освітньої програми «Економіка соціального забезпечення» комплексно відображує її зміст та особливості («забезпечення освітньо-професійної підготовки фахівців з економіки соціального забезпечення шляхом здобуття знань, умінь та навичок, які належать до сфери соціального забезпечення із застосуванням положень і методів гуманітарних та економічних наук, менеджменту, права, теорії та механізмів соціальної політики за умов невизначеності і необхідності врахування всього комплексу професійних та етичних вимог, умінь вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей в системі заходів з соціального захисту та соціального забезпечення учасників бойових дій»), що також відповідає місії та стратегії Уманського національного університету садівництва. Так у «Статуті Уманського національного університету садівництва» (2018 р.) однією зі складових мети освітньої діяльності визначено «забезпечення сфер соціальної та виробничої діяльності кваліфікованими фахівцями». У «Стратегії розвитку УНУС на 2020-2025 роки» представлено УНУС як багатогалузевий класичний заклад вищої освіти, місією якого є «проведення інноваційної освітньої та наукової діяльності у природничій, суспільній, гуманітарній і технічній сферах». ЕГ зазначає, що у меті ОП, як і у визначенні її особливостей, орієнтації та фокусу, акцент робиться лише на одній групі населення, яка потребує соціального забезпечення (учасниках бойових дій), що, з однієї сторони, показує актуальність ОП, але з іншої – значно звужує її потенціал і не впливає з її назви. До того ж мета не відображає компетентнісний підхід, оскільки сформульована в термінології «знань, умінь та навичок».

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

За результатами експертизи підтверджено, що до розробки освітньої програми та до її аналізу на етапі провадження залучаються стейкхолдери. Менеджмент ЗВО та гарант зазначили, що підготовка до запровадження ОП тривала два роки, і була спрямована, в тому числі на вивчення думок і потреб різних груп стейкхолдерів в ході консультацій, нарад, конференцій. При розробці ОП 2022 р. було враховано запити роботодавців до компетентностей випускників та результатів їх навчання, у 2023-24 навчальному році була створена робоча група з перегляду ОП, до якої входили НПП, здобувачка вищої освіти, представники закладів та організацій соціальної сфери. Наголосимо, що у межах міжнародного проекту Erasmus+ KA2 – DEFER «Дистанційна освіта майбутнього: кращі практики ЄС у відповідь на

запити сучасних здобувачів вищої освіти та ринку праці» за ОП було започатковано дистанційну форму навчання. Під час фокус-груп свою участь у цих процесах підтвердили і здобувачі вищої освіти, і викладачі, і роботодавці, які зазначені у відомостях про самооцінювання. Це підтверджують і надані за запитом ЕГ (п.5) протоколи засідань робочої групи. Проте ці документи містять лише загальну інформацію щодо пропозицій, без їх конкретизації і розкриття змісту. Аналіз «Анкети для здобувачів вищої освіти», яка представлена на сайті ЗВО, дозволяє констатувати про наявність пункту «Що, на Вашу думку, слід удосконалити в освітній програмі для Вашої спеціальності?». У представлених на сайті результатах опитувань такі пропозиції не висвітлено. «Анкета для НПП» пункту щодо пропозицій за ОП не містить. В «Анкеті для випускників» є питання «Які заходи, на Ваш погляд, необхідно запровадити для покращення підготовки студентів за спеціальністю?», а в «Анкеті для роботодавців» – «Яким чином Ваші співробітники залучені до удосконалення освітніх програм?». Результати за останньою анкетною були надані ЕГ на п.4 запити і підтвердили залучення роботодавців з Уманської філії Черкаського обласного центру зайнятості, Міжнародного фонду соціальної адаптації, Управління праці та соціального захисту населення Уманської РДА, Громадської організації "4.5.0", Управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради, Головного управління пенсійного фонду в Черкаській області.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Мета ОП «Економіка соціального забезпечення» та ПРН сформульовані з урахуванням сучасних тенденцій розвитку спеціальності, вимог ринку праці, а також особливостей галузевого та регіонального контексту. Це підтверджується віддзеркаленням у змісті ОП вимог Стандарту щодо предметної області, переліку компетентностей та результатів навчання, які акцентовані на сучасний ринок праці у галузі соціальної роботи. А додані СК та РН посилюють конкурентноздатність випускника як фахівця із соціального забезпечення, зокрема у роботі з учасниками бойових дій. Чітко простежується врахування регіонального контексту та ринку праці, що підкреслюють представлені у відомостях про самооцінювання документи (областні і міські стратегії, програми), а також підтвердили під час фокус-груп роботодавці (зазначили про наявність вакансій в Управлінні праці та соціального захисту населення Уманської міської ради та ін.). Під час експертизи було уточнено інформацію з відомостей про самооцінювання щодо врахування досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм (п.1. запити ЕГ). ЕГ переконалася, що враховувався досвід конкретних програм, які були вказані у відповіді на запит.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Констатовано загальну відповідність критерію щодо проектування та цілей освітньої програми, яка спроектована відповідно до запитів стейкхолдерів, враховує попит і потреби ринку праці, тенденції розвитку спеціальності та інновації у галузі соціального забезпечення. Встановлено, що підкритерії 1.1, 1.2, 1.4, 1.5 цілком відповідають вимогам. За підкритерієм 1.3 виявлено недолік, який пов'язаний з необхідністю удосконалення визначення мети освітньої програми. ЕГ вважає цей недолік несуттєвим, оскільки пов'язаний з уточненням термінології для вдосконалення ОП. Позитивною практикою за критерієм є удосконалення ОП через реалізацію з 2024 року міжнародного проекту Erasmus+ KA2 – DEFEF «Дистанційна освіта майбутнього: кращі практики ЄС у відповідь на запити сучасних здобувачів вищої освіти та ринку праці».

Недоліки

У меті освітньої програми, у визначенні її особливостей, орієнтації та фокусу, акцент робиться лише на одній групі населення, яка потребує соціального забезпечення (учасниках бойових дій), що значно звужує потенціал освітньої програми і не впливає з її назви. Мета ОП не відображає компетентнісний підхід, оскільки сформульована в термінології «знань, умінь та навичок».

Рекомендації

Уточнити мету, особливості, орієнтацію та фокус освітньої програми під час процедури її перегляду.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг ОП «Економіка соціального забезпечення» становить 90 кредитів, що відображено також у навчальному плані і відповідає нормам. Обсяг освітніх компонентів, спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти складає 66 кредитів (73,3%), що відповідає вимогам стандарту вищої освіти. На практику відведено 12 кредитів (13,3%). Обсяг окремих ОК становить не менше 3 кредитів, що відповідає вимогам п.4.3 «Положення про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Уманському національному університеті садівництва» (2023 р.). На дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти відводиться 24 кредити ЄКТС, що складає 26,7 % загальної кількості кредитів ЄКТС і відповідає нормам п.15, ч.1, ст. 62 Закону України «Про вищу освіту». Таким чином, обсяг ОП «Економіка соціального забезпечення» та її освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Проаналізувавши освітню програму, навчальний план, зміст ОК, ЕГ встановила, що ОП є структурованою, логічно впорядкованою за послідовністю вивчення освітніх компонентів, які охоплюють всі програмні результати навчання. Освітній процес починається з вивчення загальнотеоретичних та методологічних ОК (ОК 1,2,5), дисциплін професійної підготовки (ОК 3, 4, 6, 8); практика передбачена після вивчення дисциплін 2 семестру, більшість з яких є практикоорієнтованими; підготовка та захист кваліфікаційної роботи відбуваються у заключному семестрі. Проте, структурно-логічна схема у п.2.2 освітньої програми не дозволяє простежити зв'язки між ОК і послідовність/наступність їх вивчення. Також визначені у робочих програмах ОК пререквізити і постреквізити містять численні неузгодження в різних ОК. Аналіз змісту робочих програм, дозволяє стверджувати, що представлені ОК в сукупності сприяють досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання. Також забезпечується формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, а також програмних результатів, необхідних для самостійного аналізу і визначення закономірностей суспільних процесів. Це досягається завдяки інтеграції дисциплін, які розвивають критичне мислення, соціальну відповідальність, аналітичні здібності та здатність до синтезу знань у сфері соціального захисту та забезпечення. Наприклад, ОК1 формує навички критичного мислення, абстрактного аналізу та застосування методологічного апарату для розуміння та інтерпретації соціальних явищ і процесів; ОК2 розвиває міжкультурне розуміння, комунікативні навички, що є важливими для громадянських компетентностей і забезпечують здатність до інтеграції у міжнародні соціальні проекти та комунікації; ОК4 розвиває підприємницьке мислення, лідерські навички та усвідомлення етичної відповідальності в соціальній сфері, що є критичними для формування громадянської позиції; ОК7 забезпечує знання щодо прав працівників, соціальної справедливості та створення умов для ефективного управління персоналом, розвиваючи навички соціальної взаємодії та співробітництва. Забезпечення програмних результатів навчання, необхідних для самостійного аналізу і визначення закономірностей суспільних процесів забезпечується ОК3, ОК5, ОК8, ОК10.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Експертна група встановила, що зміст ОП «Економіка соціального забезпечення» відповідає предметній області спеціальності 232 Соціальне забезпечення. Адже об'єктом вивчення є система суспільно-економічних заходів, спрямованих на матеріальне забезпечення населення від соціальних ризиків. Цілями навчання за ОП є підготовка фахівців в сфері економіки та соціального забезпечення, здатного розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціального забезпечення або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог; здобуття поглиблених теоретичних та практичних знань, умінь, навичок у сфері соціального захисту та соціального забезпечення, що дає можливість реалізувати потреби учасників бойових дій та вирішувати питання з економіки та організації соціального забезпечення з урахуванням міжнародних принципів і норм; сприяння особистому зростанню здобувачів вищої освіти за допомогою підвищення зацікавленості у набутті знань і вмінь, формуванні відповідних компетентностей, можливості створення індивідуальної освітньої траєкторії. Теоретичний зміст складають поняття, концепції, принципи соціального розвитку особи і громад та їх використання для пояснення закономірностей соціально-економічних процесів, соціального захисту й надання допомоги вразливим групам населення, що знаходиться відображення у ОК циклу професійної підготовки. Врахування сучасних тенденцій, інноваційних підходів до розв'язання задач у сфері соціального забезпечення підтверджується змістом ОК6, ОК9, ОК10, ОК11. Науково-

дослідницька діяльність здобувачів також орієнтована на проведення досліджень у межах проблематики спеціальності та освітньої програми. Це підтверджує тематика кваліфікаційних робіт (надані витяги протоколів на запит ЕГ), яка відображає наукові пошуки в межах актуальних проблем сьогодення у сфері соціального забезпечення (наприклад: «Основні напрями реформування пенсійної системи на прикладі Головного управління Пенсійного фонду України у Черкаській області», «Соціально-економічний розвиток Черняхівської селищної ради Житомирської області», «Напрями регулювання процесу працевлаштування молоді на ринку праці України в умовах війни» та ін.).

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ЕГ констатує, що структура і зміст ОП «Економіка соціального забезпечення» передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. Зокрема, обсяг вибіркових дисциплін за ОП відповідає нормам законодавства, визначено процедуру їх вибору, яка регламентована «Положенням про вибіркові дисципліни в Уманському НУС» (2022 р.) та іншими документами, які зазначені у відомостях про самооцінювання. Підтверджено, що вивчення дисциплін за вибором для здобувачів ОП розпочинається з II семестру. Вибіркові компоненти обираються з двох груп: фахові дисципліни (у 2 семестрі – дві ВК з шести у переліку; у 3 семестрі – чотири ВК з дванадцяти у переліку) та загальноуніверситетські дисципліни (2 ВК з переліку 58 ВК), а також надана можливість обирати ВК, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти (п.1.3 «Положення про вибіркові дисципліни»). Для здобувачів на сайті університету сформований Каталог елективних (вибіркових) дисциплін, де можна ознайомитися з анотацією дисципліни. Факту псевдовибірковості не спостерігається. ЕГ звернула увагу лише на пару ВК «Експертиза якості соціальних послуг» та «Оцінка процесів надання та якості соціальних послуг», які близькі за назвами. Але аналіз анотацій підтвердив різний зміст цих дисциплін. Порушень реалізації процедури вибору освітніх компонентів, що призвело до позбавлення здобувачів освіти права на вибір не встановлено. Інформування про процедуру вибору освітніх компонентів здійснюється заздалегідь, актуальна інформація про освітні компоненти та їх зміст висвітлені на окремій веб-сторінці сайту ЗВО. Фактів впливу на здобувачів освіти у процесі вибору освітніх компонентів, який позбавив їх права на самостійний вибір, під час фокус-груп не встановлено. Також під час фокус-груп і здобувачі, і випускники продемонстрували достатню обізнаність у процедурах формування індивідуальної освітньої траєкторії через можливість вибору освітніх компонентів; підтвердили, що індивідуальна освітня траєкторія забезпечується і вільним вибором бази практики, наукового керівника та теми кваліфікаційної роботи.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

ОП «Економіка соціального забезпечення» та навчальний план передбачають 12 кредитів на практичну підготовку здобувачів, що складає 13,3 % загальної кількості кредитів ЄКТС. Встановлено, що практична підготовка регулюється «Положенням про організацію проведення практичної підготовки студентів Уманського НУС». В ОП «Економіка соціального забезпечення» передбачено ОК12 «Виробнича практика», яка передбачає у 2 семестрі протягом 8 тижнів (червень-липень) практичну підготовку «до самостійної роботи на посаді керівників проєктів і програм; менеджерів із соціальної та корпоративної відповідальності; професіоналів в галузі праці та зайнятості; агентів із зайнятості; професіоналів в галузі соціального захисту населення; помічників керівників підприємств, установ та організацій тощо, збір матеріалів для написання кваліфікаційної роботи, поглиблення та закріплення теоретичних знань». Аналіз робочої програми практик дозволяє стверджувати, що завдання та зміст практики мають загальне спрямування на отримання здобувачами практичного досвіду роботи відповідно до профілю освітньої програми. Бази практики, з якими укладені договори (з відомостей про самооцінювання) можуть забезпечити досягнення мети і виконання завдань практики. ЕГ проаналізувала витяги з наказів про направлення на практику (надані на запит) і встановила, що базами практик є переважно Управління праці та соціального захисту населення Уманської райдержадміністрації, Уманська філія Черкаського обласного центру зайнятості. Також у 2024 році практика проходила в Територіальному центрі соціального обслуговування та надання соціальних послуг Гайворонської міської ради, волонтерській організації «Разом» м. Умань, ТОВ «Ліга», ТОВ «Аграрій СВПП», ТОВ «Агрофірма «Орадівка». Підтверджено, що здійснюється супровід та наставництво з боку керівників від баз практик, навчально-методичне керівництво практикою, а також контроль за виконанням робочої програми практики здійснюють також керівники практики від кафедри. Таким чином, практична підготовка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

За ОП «Економіка соціального забезпечення» здобувачі мають можливість набувати соціальних навичок, які є необхідними для здійснення професійної діяльності і які узгоджуються із загальними та професійними компетентностями, необхідними для фахівця у сфері соціального забезпечення. Це забезпечується у ході викладання освітніх компонентів, що забезпечують володіння засобами міжособистісного спілкування, адаптивності, креативності, уміннями поводитися в конфліктних ситуаціях, уміннями і здатністю працювати в

командах, навичками ведення дискусій, проведення презентацій. ЕГ переконала, що у робочих програмах ОК забезпечено можливість набуття soft skills, зокрема: комунікативних навичок (ОК2, ОК4, ОК6, ОК7), лідерських якостей (ОК4, ОК7), креативності (ОК1, ОК4), дослідницьких здібностей (ОК1, ОК3, ОК9), вміння презентувати проекти (ОК3, ОК6, ОК11), та ін. Навички професійного спілкування також формуються під час проходження практики, взаємодії з професіоналами-практиками, участю у тренінгах і семінарах (підтверджено під час фокус-груп). Таким чином, ЕГ засвідчує, що ОП дозволяє здобувачам набутти соціальних навичок (soft-skills).

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів врегульований «Положеннями «Про організацію освітнього процесу в Уманському НУС» (2024). Загальний обсяг програми становить 90 кредитів ЄКТС (2700 годин), а нормативний термін підготовки фахівця освітнього ступеня «магістр» становить 1 рік 4 місяці. Обсяг кредитів ЄКТС, який відводиться освітньою програмою та навчальним планом на вибір освітніх компонентів здобувачами освіти, складає 26,7 % обсягу освітньої програми, що відповідає нормам. Положенням регламентується аудиторне навантаження та обсяг самостійної роботи здобувачів освіти. Обсяг навчальних занять в одному кредиті ЄКТС навчальної дисципліни становить не менше 8 годин для другого (магістерського) рівня. Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача вищої освіти повинен становити не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу навчального часу для вивчення дисципліни. Аналіз навчального плану показує чітке дотримання норм щодо обсягів аудиторної і самостійної роботи за всіма ОК. Натомість, тижневе аудиторне навантаження, що становить у першому семестрі – 19 годин, у другому – 18 третьому – 20 годин, перевищує визначені Положенням норми (п.5.4) щодо 16 годин на тиждень. Під час зустрічі з менеджментом проректором було наголошено, що це рекомендовані цифри, які можуть бути перевищеними, виходячи з потреб. Але відповіді на питання які це потреби і де вони фіксуються чи затверджуються не було отримано. Під час зустрічей із здобувачами було встановлено, що їм вистачає часу для підготовки до практичних занять, виконання завдань самостійної роботи, скарг щодо надмірності навантаження не було виявлено. Окремого питання в анкеті для здобувачів щодо оптимальності співвідношення аудиторної і самостійної роботи не передбачено. Аналіз ОП, НП, робочих програм ОК, зустрічей зі здобувачами дозволяє ЕГ зробити висновок, що обсяг фактичного навантаження в цілому відповідає досягненню цілей і ПР ОП.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Структура ОП та зміст освітніх компонент демонструє належний рівень практикоорієнтованості, що відповідає сучасним вимогам підготовки фахівців і сприяє ефективній інтеграції здобувачів у професійне середовище. Зокрема, в ОП більшість дисциплін орієнтовані на формування практичних навичок і компетентностей, які відповідають сучасним вимогам ринку праці (ОК1, ОК3, ОК4, ОК6, ОК11). Аналіз робочих програм ОК дає можливість пересвідчитись, що під час реалізації ОП використовуються інноваційні методи навчання, такі як проектні роботи, кейс-стаді, рольові ігри, що сприяють активному застосуванню теоретичних знань у практичних ситуаціях. Також підтверджено, що для посилення практичної складової до проведення занять залучаються фахівці-практики, до формування та перегляду ОП залучаються стейкхолдери з метою оновлення змісту освітньої програми та її адаптації до сучасних вимог ринку праці, інноваційних тенденцій у галузі та очікувань професійної спільноти.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ЕГ проаналізувала наведену у відомостях про самооцінювання інформацію, щодо забезпечення в ОП «Економіка соціального забезпечення» чотирьох з 17 Цілей сталого розвитку до 2030 року. Підтверджено, що представлені цілі знайшли відображення у змісті більшості з наведених освітніх компонентів (окрім ОК 1). З'ясовано, що НПП слабо обізнані з вимогою врахування цілей сталого розвитку у змісті ОК. Тим не менше, соціально-економічна спрямованість ОП та зміст ОК дозволяє констатувати наявний потенціал для підготовки фахівців, здатних активно долучатися до досягнення Цілей сталого розвитку до 2030 року.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітня програма «Економіка соціального забезпечення» та освітня діяльність за цією програмою відповідають вимогам законодавства України, а її зміст відповідає предметній області спеціальності 232 Соціальне забезпечення

та враховує і забезпечує її спрямованість на соціально-економічну сферу у відповідних освітніх компонентах. Встановлено повну відповідність підкритеріям 2.1, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.8, 2.9. За підкритерієм 2.2 виявлено несуттєві недоліки щодо недосконалості структурно-логічної схеми, представленої в ОП, та неузгодженості пререквізитів і постреквізитів у робочих програмах ОК. За підкритерієм 2.7 виявлені недоліки щодо необґрунтованого перевищення визначених у ЗВО норм тижневого аудиторного навантаження, щодо відсутності у регулярних опитуваннях здобувачів запитань відносно задоволеності фактичним навантаженням. ЕГ вважає ці недоліки несуттєвими, оскільки вони не порушують діючу нормативну базу, не впливають на набуття компетентностей здобувачем освіти, не перешкоджають отриманню освітніх послуг. Сильних сторін та позитивних практик у контексті Критерію 2, які додатково вирізняють ОП «Економіка соціального забезпечення» з поміж інших, не виявлено.

Недоліки

1. Структурно-логічна схема у п.2.2 освітньої програми не дозволяє простежити зв'язки між ОК і послідовність/наступність їх вивчення. 2. Пререквізити і постреквізити, які визначені у робочих програмах ОК, містять численні неузгодження між різними ОК. 3. Норми тижневого аудиторного навантаження за освітньою програмою перевищують визначені в Уманському НУС 16 годин (у першому семестрі – 19 годин, у другому – 18, третьому – 20 годин). 4. Відсутність у регулярних опитуваннях здобувачів запитань щодо задоволеності фактичним навантаженням (обсягом аудиторної, самостійної роботи).

Рекомендації

1. При перегляді ОП графічно удосконалити структурно-логічну схему в ОП для простеження зв'язків між окремими ОК, відображення наступності їх вивчення. 2. Під час оновлення навчально-методичного забезпечення узгодити пререквізити і постреквізити, які визначені у робочих програмах освітніх компонентів, щодо їх відповідності у різних ОК та кореляції зі структурно-логічною схемою. 3. Дотримуватись рекомендованих ЗВО норм тижневого аудиторного навантаження, або обґрунтовувати та фіксувати їх перевищення. 4. Удосконалити до нового навчального року систему опитувань стейкхолдерів з додаванням до анкети для здобувачів питання щодо їхньої задоволеності фактичним навантаженням (обсягом аудиторної, самостійної роботи).

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОП «Економіка соціального забезпечення» є чіткими, зрозумілими та розміщені на спеціальній веб-сторінці сайту ЗВО «Вступна кампанія | Уманський НУС» (<https://admission.udau.edu.ua/>). Там розміщено правила прийому до ЗВО за останні 10 років. «Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти в УНУС у 2024 році» розроблені приймальною комісією відповідно до законодавства України, у тому числі «Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 році» затвердженого МОН України. Вони не містять дискримінаційних положень і регулюють порядок і процедури вступу до УНУС. Також на веб-сторінці «Вступна кампанія | Уманський НУС» представлено всю необхідну інформацію для абітурієнтів щодо спеціальностей і освітніх програм, вступних випробувань, реєстрації на ЄВІ та ЄФВВ та ін.), нормативні документи приймальної комісії, ЗВО та МОН України, які стосуються вступної кампанії, рішення приймальної комісії. Окрема вкладка відведена для консультативного центру (online), де можна отримати безкоштовну консультацію з усіх питань вступної кампанії, поспілкуватися із представниками випускових кафедр та адміністрації університету, отримати професійний супровід та повідомлення про строки основних етапів вступної кампанії.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому на навчання за ОП «Економіка соціального забезпечення» розробляються у відповідності з міністерськими вимогами. Зокрема, у 2023 та 2024 роках для конкурсного відбору осіб, які: на основі ОС «бакалавр», вступають на ОС «магістр», зараховувалися бали ЄВІ, фахового іспиту та розгляду мотиваційного листа; на основі ОКР «спеціаліст», ОС «магістр» замість результатів ЄВІ могли бути використані результати співбесіди з

іноземної мови. Фаховий іспит проходить у формі комп'ютерного тестування на платформі Moodle і передбачає 50 тестових завдань різного рівня складності. Кожне завдання містить чотири варіанти відповідей, серед яких лише одна правильна. Час виконання – 60 хвилин. Результати фахового іспиту оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів. В конкурсі беруть участь вступники, які за результатами фахового іспиту отримали 100 і більше балів. Програма розміщена на офіційному сайті ЗВО (<https://admission.udau.edu.ua/ua/vstupna-kampaniya-2024/dlya-abiturienta/or-magistr/programi-vstupnih-viprobuvan7.html>). Її аналіз показує, що програма структурована – містить такі розділи як: вступ, характеристика змісту програми, дисципліни, їх теми, що виносяться на фахове вступне випробування, приклад тестових завдань, критерії оцінювання, структура оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступників, список рекомендованої літератури. Змістові розділи відповідають спеціальності 232 Соціальне забезпечення та особливостям ОП: «Економіка праці і соціально-трудові відносини», «Технології соціальної роботи та соціального забезпечення», «Соціальне страхування», «Економіка соціального забезпечення». Таким чином, зміст програми дозволяє перевірити здатність до опанування освітньої програми «Економіка соціального забезпечення».

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

В Уманському національному університеті садівництва правила визнання результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності), регулюються внутрішніми положеннями «Про порядок переведення та поновлення студентів до УНУС»; «Про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО в УНУС»; «Про академічну мобільність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників УНУС»; «Порядок проходження атестації для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року»; «Про комісію УНУС з визнання здобутих в іноземних установах документів про освіту, наукові ступені та вчені звання». Перезарахування дисциплін відбувається на основі наданої здобувачем академічної довідки (в українських ЗВО) або іншого документу (для іноземних ЗВО), який підтверджує результати навчання. Доступність вказаних положень для учасників освітнього процесу забезпечується їх оприлюдненням на офіційному сайті університету (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>). На зустрічі зі здобувачами вищої освіти ОП з'ясовано, що вони обізнані про наявність можливості перезарахування результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності. Проте прикладів застосування на ОП не було через відсутність відповідних звернень.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти регулюється «Положенням про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті» (2022). Згідно з цим положенням визнання результатів навчання у неформальній освіті дозволяється лише для дисциплін обов'язкового циклу, які починають викладатися з другого семестру. При цьому визнання результатів проводиться у семестрі, який передує семестру, у якому згідно з навчальним планом освітньої програми передбачено вивчення певної дисципліни. Загальний обсяг освітніх компонентів ОП, що зараховуються здобувачу освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25% ОП. Згідно процедури здобувач звертається із заявою до декана факультету з визначенням у Положенні пакетом документів. За результатами розгляду створюється предметна комісія у складі декана факультету, гаранта ОП та науково-педагогічних працівників, які викладають дисципліни. За результатами співставлення отриманих результатів у межах неформальної/інформального навчання з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою предметною комісією приймається відповідне рішення. Під час фокус-груп було підтверджено перезарахування компетентностей, набутих здобувачами освіти за проходження онлайн-курсів на платформі Prometheus, які зазначені у відомостях про самооцінювання, констатовано обізнаність і здобувачів, і НПП щодо можливості такого перезарахування.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Констатовано загальну відповідність критерію щодо доступу до освітньої програми та визнання результатів навчання. Підкритерії 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 цілком відповідають вимогам: правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти, є чіткими та

зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, а також враховують особливості самої ОП; ЗВО дотримується правил визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах, результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Позитивною практикою у контексті Критерію 3 є функціонування консультативного центру (online), де можна отримати безкоштовну консультацію з усіх питань вступної кампанії, поспілкуватися із представниками випускових кафедр та адміністрації університету, отримати професійний супровід та повідомлення про строки основних етапів вступної кампанії.

Недоліки

Не виявлено

Рекомендації

Удосконалити програму фахового вступного випробування (щодо розширення анотованого змісту тем, прикладів тестових завдань) на наступну вступну кампанію.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

ЕГ проаналізувала зміст робочих програм ОК і виявила, що при організації освітнього процесу викладачі використовують такі методи навчання, як: лекції, практичні заняття з вирішення професійно орієнтованих задач, робота в мікрогрупах, вирішення ситуацій, аналітична робота, кейс метод, мозковий штурм, дискусій, симуляцію ділових переговорів, роботу з відеоматеріалами, написання есе. НПП на зустрічі зазначали, що застосовують як традиційні методи навчання Жарун О. (ОК5. Соціально-економічний аналіз), а також й інноваційні методи. Так, М.Коротеев (ОК1 «Методологія та методи соціальних досліджень») застосовує метод моделювання ситуацій, а саме, захисту кваліфікаційних робіт, а М. Мальований (ОК6. Організація професійної та соціальної адаптації учасників бойових дій) навчає здобувачів освіти писати і подавати заявки на фінансування до Фонду ветеранів. ЕГ відзначає, що для дистанційної форми навчання використовуються сучасні інноваційні технології та обладнання, яке НПП отримав у межах реалізації міжнародного проекту Erasmus+ KA2 – DEFEF «Дистанційна освіта майбутнього: кращі практики ЄС у відповідь на запити сучасних здобувачів вищої освіти та ринку праці». На зустрічі здобувачі позитивно оцінили проведення занять у такому форматі і зазначили, що вони мають можливість пізнати багато методів навчання, користуватися різними форматами у процесі навчання за їх бажанням. НПП в рамках студентоцентрованого підходу дають змогу здобувачам самостійно обирати вибіркові дисципліни, теми кваліфікаційних робіт у межах яких виконуються наукові дослідження за результатами яких публікуються тези, статті. Так, на зустрічі зі здобувачами ст.1-го року навчання О. Музика, 2-го курсу Т. Криворучко і Д. Поліщук поділилася власним досвідом вибору дисциплін із каталогу елективних дисциплін. Здобувач 2-го року навчання Д. Поліщук продемонстрував алгоритм зарахування вивчення дисциплін на платформі «Прометеус». На зустрічі зі здобувачами вони зазначали, що мають змогу вільно формувати свою освітню траєкторію шляхом вільного вибору дисциплін у власному електронному кабінеті, висловлювати свої думки, вільно вибирати теми для написання магістерської роботи у рамках якої вибирають теми для написання наукових робіт, що дає змогу зробити висновок про дотримання принципу академічної свободи і студентоцентрованого підходу, а також зазначили, що форми і методи навчання їх влаштовують і сприяють отриманню програмних результатів навчання. За результатами зустрічі з академічним персоналом і здобувачами було встановлено відповідність освітнього процесу законодавству, а також, що методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Під час зустрічі з НПП було з'ясовано, що викладачі своєчасно надають інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів, зокрема ця інформація зазначена у робочих програмах, які є у вільному доступі, а також НПП зазначили, що на першій парі надається інформація щодо цілей, змісту та ПРН. Оскільки навчальний процес здійснюється за допомогою платформи Moodle, ЕГ продемонстрували її наповнення. На сторінці навчальної дисципліни розміщені лекції та методичні вказівки до практичних занять, завдання для отримання ПРН з ОК. Наповнення сторінки здійснює кожний викладач на власний розсуд. Як зазначили здобувачі їх цілком влаштовує наповнення. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Під час зустрічі з викладачами вони зазначали, що на першому занятті інформують студентів стосовно загальних і спеціальних компетентностей, змісту навчання, критеріїв оцінювання, ПРН ОК. Під час зустрічі зі здобувачами цей факт був підтверджений. Також вони зазначили, що уся інформація стосовно змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання знаходиться у робочих програмах, які розміщені публічно на сайті кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності (<https://economics.udau.edu.ua/>) у складі магістру 232. Студенти схвально додали, що викладачі оприлюднюють детальну інформацію та конкретизують види робіт за якими набираються бали поточного семестрового контролю, вказують критерії нарахування балів, та прописують політику курсу. Таким чином, можна стверджувати, що учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Навчальну платформу Moodle викладачі оперативно оновлюють і доповнюють інформацію. Здобувачі підтвердили інформацію, що вони мають змогу ознайомитися у робочих програмах щодо цілей, змісту та ПРН, які їм викладачі оприлюднюють на першому занятті вивчення дисциплін. Також викладачі на першому занятті роз'яснюють критерії оцінювання. На сайті кафедри є інформація стосовно освітнього процесу, зокрема у вільному доступі розміщена ОП, де здобувачі можуть подивитися інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання. Отже, за результатами фокус-груп ЕГ встановила, що усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Науково-педагогічні працівники кафедри беруть активну участь у міжнародних, всеукраїнських, регіональних, університетських конференціях та круглих столах і своїм досвідом діляться зі здобувачами ОП. На зустрічі зі здобувачами ОП вони це підтвердили. Зокрема, здобувачі 2 року навчання О. Могильницька та І. Сопільняк поділилися власним досвідом написання і публікації тез у збірнику конференції, О. Могильницька брала участь в конкурсі студентських наукових робіт і олімпіаді. Усі здобувачі першого і другого курсів, що були на зустрічі стверджували, що вони інформовані про наявність можливостей презентувати результати власних досліджень на засіданнях студентського наукового гуртка <http://surl.li/uahdjs>, <http://surl.li/qlttb>, <http://surl.li/ilbfya>, прийняти участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді <http://surl.li/diogjl>, прийняти участь у конкурсах студентських наукових робіт <http://surl.li/qmvsmm>, на секційних засіданнях щорічної Всеукраїнської студентської наукової конференції <http://surl.li/atfdpk>, <http://surl.li/simqsb>, <http://surl.li/necgpk>, у Міжнародних науково-практичних конференціях <https://economics.udau.edu.ua/ua/novini/uchast-vikladachiv-ta-zdobuvachiv-osviti-u-mizhnarodnij-naukovo-praktichnij-konferencii.html>, наукових семінарів <http://surl.li/kbegzp>, під час круглих столів <http://surl.li/ftudfc>; <http://surl.li/ieeeiw>, Всеукраїнських студентських конференціях УНУС та інших. На зустрічі М. Пономарьова, Я.Календрузь здобувачі першого року навчання, повідомили, що виважено знайомляться з результатами наукової діяльності викладачів, що опубліковані на сайті кафедри, обирають теми кваліфікаційних робіт щодо соціального захисту ВПО і керівника. Як зазначили НПП під час реалізації ОП основними формами поєднання навчання і досліджень є підготовка кваліфікаційних робіт здобувачі, а оприлюднюють результати власних досліджень у матеріалах Міжнародних та Всеукраїнських конференціях <http://surl.li/dsrvidp>. Результати наукових досліджень здобувачів освіти публікуються в Збірнику студентських наукових праць УНУС, матеріалах щорічних Всеукраїнських та Міжнародних конференцій, як в Україні так і за кордоном. Отже, ЕГ встановила, що ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Під час зустрічі групи з НПП було з'ясовано, що оновлення змісту ОК ОП відбувається щорічно після участі у наукових конференціях, семінарах, підвищенні кваліфікації, а також внесення змін у законодавство щодо функціонування системи соціального забезпечення, враховуються пропозиції здобувачів і експертів галузі. Хоча за внутрішнім положенням університету ОК мають оновлюватися раз у два роки. Оновлена інформація (змістовні модулі, окремі теми, що обумовлено змінами законодавства, література) ілюструються у останньому розділі робочої програми. Так, у РП ОК 4 «Соціальне підприємництво та лідерство» викладач І. Чернега зазначено «зміни у робочій програмі на 2024/2025 навчальний рік 1. В розділі мета та завдання навчальної дисципліни внесені зміни відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва, затвердженого Вченою радою УНУС протокол № 1 від 08.10.2020, зі змінами та доповненнями від 11.07.2024, протокол №8, та введеного в дію наказом ректора від 11.07.2024 №01-16/18/од. (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/iERg>). 2. Внесено зміни у робочу програму у зв'язку із започаткуванням дистанційної форми навчання. 3. Оновлено матеріал змістових модулів та тем з навчальної дисципліни. 4. Оновлено перелік рекомендованої літератури». ЕГ встановила, що у всіх РП ОК ОП «Економіка соціального забезпечення» є

внесенні зміни на наступний навчальний рік згідно з Положенням про методичне забезпечення. Отже, ЕГ встановила, що ЗВО забезпечує щорічне оновлення ОК на основі наукових досягнень і сучасних практик реалізації соціального забезпечення.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Під час зустрічі з керівником і менеджментом ЗВО проректор з науково-педагогічної роботи М.Мальований повідомив, що впродовж 2019-2020 рр. УНУС реалізував проєкт «Норвегія-Україна» щодо професійної адаптації військовослужбовців. Власне, набувши досвід за проєктом, в університеті відбулося розуміння необхідності започаткування ОП «Економіка соціального забезпечення». Отож, можна стверджувати, що саме відкриття ОП відбулося на засадах інтернаціоналізації. Подальша інтернаціоналізація діяльності як за ОП, так і ЗВО орієнтована на академічну мобільність, стажування для здобувачів вищої освіти та викладачів, наукове співробітництво, двостороннє співробітництво; наукові стажування, участь в міжнародних конференціях та заходах. УНУС має значну кількість закордонних партнерів з якими укладені договори про співпрацю і публічно розміщені на сайті Центру міжнародної освіти та співпраці (<https://foreign.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/abiturientu.html>); є учасником понад 10 Міжнародних наукових та навчально-наукових проєктів <https://science.udau.edu.ua/ua/novyj-resurs5.html>. Бібліотека УНУС надає доступ до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science. ЕГ виявлено, що викладачі ОП «Економіка соціального забезпечення» залучені до усіх форм інтернаціоналізації освітнього процесу, а натомість, здобувачі вищої освіти незалучені до ведення грантової діяльності, яка ведеться у ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Підтверджено загальну відповідність критерію щодо відповідності освітнього процесу вимогам законодавства, наданням учасникам доступної і зрозумілої інформації, поєднання навчання і досліджень, систематичного оновлення змісту ОК. Встановлено, що підкритерії 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 цілком відповідають вимогам. За підкритерієм 4.5 виявлено недолік, який пов'язаний із незалученістю здобувачів до ведення грантової діяльності, яка ведеться у ЗВО. ЕГ вважає цей недолік несуттєвим, оскільки пов'язаний з незначним періодом функціонування ОП. Сильних сторін та позитивних практик у контексті Критерію 4, які додатково вирізняють ОП «Економіка соціального забезпечення» з поміж інших, не виявлено.

Недоліки

Незалученість здобувачів вищої освіти до грантової діяльності, яка ведеться у ЗВО за ОП «Економіка соціального забезпечення».

Рекомендації

Залучати здобувачів вищої освіти до участі в грантовій діяльності, яка ведеться у ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Контрольні заходи та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти регламентуються згідно Положень «Про організацію освітнього процесу» www.udau.edu.ua/ua/file/Y5Zg, «Про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти» <https://www.udau.edu.ua/ua/file/HOM6>, «Про організацію поточного, семестрового контролю та

проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій» www.udau.edu.ua/ua/file/BWV3. Згідно Положення про організацію освітнього процесу і застосовуються за кожним ОК такі форми, як поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти за рейтинговою накопичувальною (100-бальною) системою. Під час контрольних заходів оцінюється рівень засвоєння ЗдВО компетентностей та ПРН, які передбачені ОП. ЕГ констатувала, що усі названі форми контролю впроваджені у рамках ОП «Економіка соціального забезпечення». На зустрічі здобувачі підтвердили використання всіх форм контролю та те, що критерії оцінювання всіх навчальних дисциплін є цілком зрозумілими для них і оголошуються на початку вивчення ОК. ЕГ встановила, що всі форми контрольних заходів містяться також у робочих програмах навчальних дисциплін, розміщених на сайтах кафедри ПТБД університету (<https://economics.udau.edu.ua/ua/magistru-232.html>) і вони дозволяють у межах усіх ОК ОП перевірити досягнення програмних результатів навчання та оприлюднені заздалегідь. Найявні форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти цілком дозволяють встановити досягнення результатів навчання за ОП.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

На основі аналізу НП і змісту ОП ЕГ встановлено, що форми атестації студентів відповідають вимогам стандарту вищої освіти. В ОП зазначено, що формою атестації є публічний захист кваліфікаційної роботи. Вимоги до виконання кваліфікаційної роботи містяться у методичних вказівках з підготовки та захисту кваліфікаційних робіт для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» за освітньо-професійною програмою «Економіка соціального забезпечення» (<http://surl.li/ywzecx>). ЕГ ознайомилася із тематикою випускних кваліфікаційних робіт, яка становить 70 тем і констатує її актуальність. На зустрічі зі академічним персоналом, здобувачами і адміністративним персоналом підтверджено, що кваліфікаційні роботи перевіряються на існування зовнішніх запозичень, а їх норма не може перевищувати 39,9%. Для публічного ознайомлення зі змістом кваліфікаційної роботи, а також з метою запобігання академічному плагіату кваліфікаційні роботи оприлюднюються на сайті відділу моніторингу якості освіти (<https://mon.udau.edu.ua/ua/diplomi.html>).

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Контрольні заходи та критерії оцінювання здобувачів освіти за ОП регламентовано положенням про організацію освітнього процесу, яке доступне для учасників освітнього процесу на офіційному сайті (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/Y5Zg>, <https://www.udau.edu.ua/ua/file/BWV3>). Основні правила та підходи, особливості застосування щодо окремих освітніх компонентів роз'яснено в робочих програмах, навчально-методичних матеріалах. ЕГ встановила, аналізуючи робочі програми, що процедура проведення контрольних заходів по кожній ОК прописана в них і на зустрічі здобувачі підтвердили, на початку кожного семестру викладачі ознайомлюють їх з процедурою проведення контрольних заходів. Під час зустріч зі студентами і викладачами вони наголошували, що за ОП не траплялося випадків оскарження оцінки контролю знань, а процес оцінювання є об'єктивним та прозорим. Здобувачі на зустрічі продемонстрували добру обізнаність з алгоритмом оскарження результатів складання заліків та екзаменів у випадку їх незадоволення.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Зустрічі з викладачами, здобувачами, адміністративним персоналом дозволили констатувати, що у УНУС побудовані ефективні політика та процедури щодо дотримання академічної доброчесності. В Університеті розроблена чітка нормативна база популяризації і дотримання академічної доброчесності Кодекс академічної доброчесності <http://surl.li/cbytkb>; рекомендації <http://surl.li/uoylua>, методичні рекомендації з підтримки принципів академічної доброчесності <http://surl.li/vtapuv>, <http://surl.li/ifnaph>; <http://surl.li/sqgaze>. Проводяться вебінари <http://surl.li/jjwebc>, <http://surl.li/sxevwj>. На зустрічі зі здобувачами О.Музика описала добру обізнаність у дотриманні академічної доброчесності, неприпустимість перевищення норми запозичень при написанні робіт, яку вона отримала на зустрічі з керівником відділу моніторингу якості освіти. Я. Календрузь доповнила її, навівши встановлену норму запозичення. Здобувачі підтвердили, що вони добре проінформовані про дотримання норм академічної доброчесності. Аналогічно обізнаність у дотриманні академічної доброчесності ілюстрували НПП, що працюють за ОП. ЕГ встановлено, що для перевірки робіт і дотримання академічної доброчесності використовується безкоштовні комп'ютерні програми перевірки тексту на унікальність <https://strikeplagiarism.com/uk>,

<https://plagiarismcheck.org>; <https://www.copyscape.com>.. На усіх проведених зустрічах з учасниками освітнього процесу було заявлено, що на цій ОП не було виявлено випадків порушення академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Діяльність ЗВО відповідає критерію 5 та його підкритеріям 5.1; 5.2;5.3;5.4. Позитивною практикою за Критерієм 5 є сформована культура академічної доброчесності, яку підтримують всі учасники освітнього процесу.

Недоліки

ЕГ за критерієм 5 недоліків не виявила.

Рекомендації

Зменшити відсоток запозичень у кваліфікаційній роботі з огляду вимог щодо її змісту, а саме відображення результатів власних теоретичних і практичних досліджень, розробки інноваційних підходів до розв'язання практичних проблем в межах обраної теми.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Експертна група зробила аналіз табл.2, в якій зазначено їх кваліфікацію, список публікацій, участь викладачів в конференціях, стажуваннях щодо підвищення їхньої академічної кваліфікації та відповідності тим освітнім компонентам, які вони викладають на ОП. Надана інформація підтверджує належний рівень кваліфікації викладачів та їх відповідність освітнім компонентам, які вони викладають. Викладачі за ОП мають кваліфікацію і професійний досвід, який вони підтвердили на зустрічі з академічним персоналом. Так, Н. Бондаренко, викладач ОК «Державна політика соціального захисту» зазначила про постійне відстеження змін у системі соціального захисту та внесення їх до змісту дисципліни і здобувачів; щодо ОК «Система соціального забезпечення» вона поділилася досвідом міжвузівської академічної мобільності, яка була реалізована за темою «Забезпечення ветеранів і членів їх сімей» з Львівським національним університетом ім. І. Франка. EG констатує, що викладачі ОК мають фахові та індексовані у міжнародних базах даних публікації та участь в міжнародних проектах, а також ведуть численні госпрозрахункові теми. Варто відзначити високу активність викладачів щодо вивчення передового вітчизняного та зарубіжного досвіду соціальної адаптації військовослужбовців та його запровадження у реалізацію ОП «Економіка соціального забезпечення». Так, М. Мальований має досвід співпраці з Фондом ветеранів, учасників бойових дій, що функціонує при Міністерстві соціальної політики України. Гарант ОП та викладачі за ОП проводять спільні з експертами, роботодавцями круглі столи з обговорення актуальних проблем ринку праці та презентації соціальних послуг. Гарант ОП І. Чернега підвищувала кваліфікацію в Університеті економіки, Бидогш, Польща і ГО «Міжнародна фундація науковців та освітан», м. Люблін, Польща. Усі викладачі ОК ОП мають міжнародне стажування проектом DEFEP Erasmus+KA2 «Distance Education for Future: Best EU Practices in Response to the Reguests of Modern Higher Education Seekers and Market» «DISTANCE EDUCATION. COURSE FOR UNIVERSITY MANAGEMENT» Chisinau, Moldova. а також в освітніх закладах України. Аналіз практики підвищення кваліфікації викладачів засвідчив, що стажування проходить у вітчизняних університетах та зарубіжних університетах. Проте, за ОП не використовується ПК у формі довгострокового стажування викладачів на вітчизняних підприємствах, організаціях, територіальних громадах. Зробивши аналіз сторінки кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності (<https://economics.udau.edu.ua/>), за якою закріплена реалізація ОП «Економіка соціального забезпечення» виявили, що на ній присутня інформація про дисципліни, які викладає викладач, його наукові інтереси, участь у наукових проектах і публікації наукових праць, що робить їх діяльність доступною як для здобувачів, так і стейкхолдерів. Підсумовуючи, можна зробити висновок, що академічна та професійна кваліфікація викладачів забезпечує досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Конкурсний відбір НПП здійснюється відповідно до Положень «Про порядок проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників Уманського національного університету садівництва» <https://www.udau.edu.ua/ua/file/mp3O..> На зустрічі з адміністративним персоналом начальник відділу кадрів С.Косенко підтвердила для членів ЕГ, що для продовження трудових відносин у ЗВО використовується прозора процедура та контрактна форма з різними термінами роботи. Основою продовження трудових відносин є рівень професіоналізму претендента, що підтверджується показниками наукової та професійної активності, рейтингом. Процедура відбору НПП для роботи в університеті передбачає визначення відповідного фахового рівня викладача профільною кафедрою, гарантом відповідної ОПП та групою забезпечення спеціальності. Обов'язковою умовою проведення конкурсного відбору викладачів є оголошення в ЗМІ і на сайті УНУС (<https://www.udau.edu.ua/>) щодо проведення конкурсу. До конкурсу допускаються особи, які мають відповідну кваліфікацію; науковий ступінь, вчене звання; досвід науково-педагогічної діяльності; наукові публікації, що відповідають профілю освітнього компоненту. Обов'язковою умовою є наявність за останні п'ять років стажування як в Україні, так і за кордоном. Обрання претендента здійснюється шляхом таємного голосування на Вченій раді університету, до складу якої входять й студенти. Отже, процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

У ЗВО розвивається практика залучення роботодавців та їхніх працівників до організації та реалізації освітнього процесу за ОП «Економіка соціального забезпечення». На зустрічі з роботодавцями начальником управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради Кучер Г.; директором Уманської філії Черкаського обласного центру зайнятості Савенко А.; консультантом роботодавця відділу рекрутингу та взаємодії з роботодавцями Уманської філії Черкаського обласного центру зайнятості Скрипник В.; президентом МБФ «Міжнародний фонд соціальної адаптації» Рубцов В. та координатором проєктів цього ж фонду Філіна О., головою громадської організації «4.5.0 Україна» Концеба С. підтвердили, що студенти ОП проходять на екскурсії у рамках проходження практики, отримують консультації Скрипник В. консультант роботодавця відділу рекрутингу та взаємодії з роботодавцями Уманської філії Черкаського обласного центру зайнятості стверджував, що залучають на ОП фахівців центру до викладання окремих лекцій, практичних занять, круглих столів. Усі роботодавці підтвердили, що залучаються до заходів, що проводяться на ОП. Залучення роботодавців до ОП переважно реалізується через участь у заходах, які формують у здобувачів певні м'яккі навички, що передбачають участь студентів у вебінарах, тренінгах, просвітницько-інформаційних проєктах. Спілкування з роботодавцями під час зустрічі підтвердило значну зацікавленість їхньої участі в організації ОП. На зустрічі зі студентами і НПП підтвердилися наведені у відомостях про самооцінювання дані щодо залучення для проведення занять за ОП «Економіка соціального забезпечення» представників роботодавців та провідних практиків, які працюють у різноманітних соціальних організаціях.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

УНУС сприяє професійному розвитку викладачів, які забезпечують освітній процес за ОП «Економіка соціального забезпечення», що регламентовано Положенням про підвищення кваліфікації та стажування НПП <https://www.udau.edu.ua/ua/file/pMTU> і Колективним договором між трудовим колективом та адміністрацією УНУС <https://www.udau.edu.ua/ua/file/OzzPдля> забезпечення їхнього професійного розвитку. На зустрічах НПП з ЕГ викладачі підтвердили, що діють програми стажувань та міжнародної академічної мобільності, якими вони користуються і це підтверджується у (табл.2, самоаналіз) і на сайті кафедри ПТБД, анкетах науково-педагогічних працівників (<https://economics.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobitniki/koroteev-mikola-anatolijovich.html>). У ході зустрічей з керівником та менеджментом ЗВО (ректор Непочатенко О.) та адміністративним персоналом (головний бухгалтер Н. Лиса) ЕГ отримала підтвердження того, що УНУС стимулює розвиток викладацької майстерності шляхом матеріальних й моральних заохочень. Ректор і головний бухгалтер повідомили, що під час воєнного стану такі виплати призупинені щодо виплати премій за публікацію монографій, навчальних посібників, статей у виданнях, що індексуються в наукометричних базах, а матеріальне стимулювання відбувається за результатами роботи загалом, на основі рейтингу досягнень НПП за підсумками року в межах фонду оплати праці. Моральні заохочення застосовуються за вагомі успіхи у науково-педагогічній діяльності і передбачають нагородження такими видами: грамотами, подяками з нагоди професійних свят і пам'ятних дат.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Констатовано загальну відповідність критерію щодо людських ресурсів. Встановлено, що підкритерії 6.1, 6.2, 6.4 цілком відповідають вимогам. За підкритерієм 6.1 виявлено недолік, який пов'язаний із невикористанням довгострокового стажування викладачів (180 год.) ОК ОП на вітчизняних підприємствах, організаціях, територіальних громадах. За підкритерієм 6.3 виявлено недолік, який пов'язаний із залученням роботодавців до заходів, що переважно формують у здобувачів освіти м'які навички. ЕГ вважає ці недоліки несуттєвими, оскільки пов'язані із незначним періодом функціонування ОП і партнерської співпраці. Позитивними практиками у контексті Критерію 6 є: 1) долучення до реалізації ОП «Економіка соціального забезпечення» представників як державного, так і недержавного секторів, роботодавців і експертів галузі; 2) започаткування ОП на основі досвіду НПП у реалізації міжнародного проєкту; 3) активність у професійній, дослідницькій та грантовій діяльності НПП ОП «Економіка соціального забезпечення»; 4) наявність міжвузівської академічної мобільності.

Недоліки

1. Невикористання підвищення кваліфікації викладачів, що викладають обов'язкові освітні компоненти ОП, у формі довгострокового стажування (180 год.) на вітчизняних підприємствах, організаціях, територіальних громадах. 2. Залучення роботодавців до заходів, які переважно формують у здобувачів м'які навички.

Рекомендації

1. Запровадити з нового навчального року підвищення кваліфікації викладачів, що викладають обов'язкові освітні компоненти ОП, у формі довгострокового стажування (180 год.) на вітчизняних підприємствах, організаціях, територіальних громадах. 2. Поглибити у наступному навчальному році співпрацю з роботодавцями щодо читання лекцій, проведення практичних занять, проходження виробничої практики, а також участі у процесі підсумкової атестації здобувачів освітньої програми як голів/членів ЕК.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

ЕГ ознайомилася з матеріально-технічною базою ЗВО, під час онлайн-трансляції. Під час онлайн-зустрічі, гарант освітньої програми зосередила увагу на аудиторний фонд, у яких здійснюється підготовка здобувачів освіти за даною ОП. Освітній процес здійснюється із використанням сучасних мультимедійних технологій, у закладі є безкоштовний Wi-Fi, доступ до Інтернету в усіх корпусах закладу на всіх поверхах забезпечує здобувачам та науково-педагогічним працівникам постійний доступ до онлайн-ресурсів. Обладнання дозволяє проводити лекції та практичні заняття з використанням інтерактивних методів навчання, що сприяє розвитку критичного мислення та професійних навичок здобувачів освіти. Для забезпечення якості дистанційного навчання створено експериментальну лабораторію дистанційної освіти в межах проєкту Erasmus+ KA2 – DEFER «Дистанційна освіта майбутнього: кращі практики ЄС у відповідь на запити сучасних здобувачів вищої освіти та ринку праці», яка обладнана новітнім комп'ютерним обладнанням, придбаним за грантові кошти, що забезпечує проведення досліджень і розробку інноваційних освітніх методик, використання європейських практик дистанційного навчання. (<https://defep.udau.edu.ua/news/onovlennia-tekhnichnoi-bazy-unus-za-pidtrymku-mizhnarodnoho-proektu-erasmus-ka2-defep/>) та створює умови для ефективного формування ПРН 7. Усі програмні продукти, які використовуються в освітньому процесі, є легальними та відповідають вимогам чинного законодавства України. Зокрема, навчальна платформа Moodle (<http://surl.li/vqxbsx>), яка активно використовується у процесі організації дистанційного навчання, є програмним продуктом із відкритим кодом (open source), що не порушує ліцензійних вимог, яка дозволяє здобувачам отримувати навчальні матеріали, виконувати завдання та взаємодіяти з викладачами в онлайн-форматі. Також для ЕГ було представлено наповнення курсів на платформі Moodle. Однак, під час демонстрації платформи ЕГ виявила, що наповнення сторінок дисциплін методичними та інтерактивними матеріалами потребує подальшого вдосконалення. Для забезпечення захисту даних да функціонування платформи Moodle, начальником інформаційно-обчислювального центру під час онлайн- зустрічі було озвучено про застосування хмарних серверів. Бібліотека закладу забезпечує доступ до сучасних навчальних матеріалів, посібників і методичних вказівок, які постійно оновлюються, також надає послуги електронного каталогу, веб-сайту, репозиторію наукових праць, віртуальної бібліографічної довідки та бібліографічних оглядів, що підтримують як

навчальну, так і дослідницьку діяльність здобувачів освіти, що було підтверджено на онлайн-зустрічах (<https://library.udau.edu.ua/>). МТБ, яку презентовано під час онлайн-зустрічі, підтверджує, що матеріальні ресурси підтримують ефективне засвоєння знань та розвиток професійних компетентностей.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

ЗВО забезпечує здобувачів безперешкодним доступом до навчально-методичних матеріалів, що відповідає вимогам законодавства щодо надання актуальних навчальних ресурсів. Механізм організаційної підтримки через систему АСУ УНУС дозволяє зручно планувати та контролювати освітній процес, доступ до якого забезпечений через графік. Університет активно сприяє розвитку наукової діяльності через вільний доступ до інформаційних ресурсів, таких як бібліотека та репозиторій. Відділ професійно-кар'єрної орієнтації підтримує зв'язки з роботодавцями, інформує про вакансії, організовує ярмарки вакансій, що також відповідає вимогам законодавства щодо підготовки здобувачів до професійної діяльності(<https://work.udau.edu.ua/>). Координація студентського життя через Раду студентського самоврядування та участь здобувачів у Вченій раді університету та конференціях трудового колективу свідчить про важливість студентської участі в управлінні університетом, що відповідає вимогам сучасної освітньої політики та законодавства щодо участі здобувачів вищої освіти у процесах управління закладом(<https://www.udau.edu.ua/ua/activities/studentske-samovryaduvannya/>). Відділ моніторингу якості освіти УНУС проводить регулярне анкетування для виявлення потреб здобувачів та врахування їхніх побажань. Результати анкетування свідчать про високу задоволеність здобувачів освітнім середовищем, що підтверджує ефективність забезпечення інфраструктурою та інформаційними ресурсами, які сприяють досягненню цілей освітньої програми(https://mon.udau.edu.ua/assets/files/anketi/2023-2024-n.r/zvit-po-anketuvannyu-zdobuvachiv-vishhoi-osviti-unus_2024.pdf). Для забезпечення академічної доброчесності та захисту інтелектуальної власності університет використовує сервіс Strikerplagiarism, який дає змогу контролювати рівень унікальності наукових робіт здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників, сприяючи таким чином високій якості освітнього процесу. Згідно опитування здобувачів під час онлайн-зустрічей, ЕГ переконалась у дотриманні політики академічної доброчесності в університеті.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

ЗВО забезпечує наявність медичного працівника для надання необхідної медичної допомоги здобувачам освіти. Проводяться регулярні інструктажі з техніки безпеки та охорони праці для здобувачів та викладачів відповідно до затверджених інструкцій, що дозволяє зменшити ризик травм і нещасних випадків. За вимогами сьогодення університет облаштував 8 укриттів. В університеті працює практичний психолог, який надає підтримку здобувачам освіти в складних життєвих ситуаціях, сприяє розвитку особистих якостей та пропагує здоровий спосіб життя(<https://www.udau.edu.ua/ua/departments/viddili/psixologichna-sluzhba-universitetu/>). Під час онлайн-зустрічі було отримано підтвердження інформації, щодо проведення семінарів та тренінгів, присвячених психічному здоров'ю, особистісному розвитку та підтримці позитивного ментального стану здобувачів освіти. Також функціонує «Скринька Довіри», де студенти можуть залишати свої питання та пропозиції як і фізично в університеті, так і на сайті відділу моніторингу якості освіти(<https://mon.udau.edu.ua/ua/kontakti.html>). Куратори проводять виховні години згідно з затвердженими планами, де також розглядаються питання, пов'язані з підтримкою фізичного та ментального здоров'я студентів, що було з'ясовано під час онлайн-зустрічей. Освітнє середовище в цілому відповідає даному підкритерію, оскільки надає здобувачам можливість розвивати свої інтереси та забезпечує їхню фізичну та ментальну безпеку.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Під час онлайн-зустрічей було з'ясовано, що освітня підтримка реалізується через організацію семінарів, круглих столів, виховних годин і засідань методичного об'єднання кураторів, що сприяє поглибленню знань, розвитку навичок і особистісному зростанню студентів, допомагаючи їм краще адаптуватися до навчального процесу. Організаційна підтримка здійснюється через систему студентського самоврядування, яка захищає права студентів і забезпечує їхню участь у прийнятті важливих рішень. Студентське самоврядування активно веде Telegram, де наявна інформація про студентське містечко, гуртожитки, медичне забезпечення, навчальні умови, мовні курси, міжнародні програми, спортивні секції, наукові та навчально-інформаційні матеріали, а також електронний розклад. Консультативна підтримка надається через Центр професійно-кар'єрної орієнтації та Центр міжнародної освіти. Також студенти можуть звертатися до кураторів і викладачів через месенджери, що робить комунікацію більш зручною і доступною. Вся необхідна інформація висвітлена на сайті ЗВО. Соціальна підтримка забезпечується через надання доступу до університетської інфраструктури, а також підтримку студентів, які потребують соціального захисту (сироти, з інвалідністю, малозабезпечені, ВПО). Соціальна стипендія і матеріальна допомога розглядаються

Стипендіальною комісією відповідно до положення, що сприяє соціальному захисту і підвищенню якості життя студентів (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/VUYz>). Підтримка фізичного та ментального здоров'я включає надання консультацій психологом завдяки проведенню тренінгів, індивідуальних консультацій. Оскільки в університеті велика кількість студентів, ЕГ рекомендує розширити штат психологічної служби. ЗВО надає доступ до спортивних секцій (<https://sport.udau.edu.ua/ua/studentu/rozklad-zanyat-sportivnih-sekcij-unus.html>) для всіх учасників освітнього процесу. Також здійснюється моніторинг якості освіти, що дозволяє оцінювати рівень задоволеності студентів (<https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=x4A2fJgrv0mkj59TiiN-cxXcwS84f9Eva-oD7SY7SZUOVawNfc2SE9CREpPUIQ4SktZWFA1OEdHVC4u>). Згідно результатів опитування (<https://economics.udau.edu.ua/ua/magistru-232/monitoring-ocinyuvannya-yakosti-osvitnogo-procesu1.html>), якість освітніх послуг оцінена як "висока" (87,5%), 93,75% здобувачів вказали, що організаційна та консультативна підтримка надається постійно. Відповіді респондентів підтверджують наявність зрозумілих і доступних відомостей про освітній процес, що свідчить про систематичне інформування здобувачів вищої освіти.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

За даною ОП відсутні здобувачі з особливими потребами, однак ЗВО забезпечує необхідні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, застосовуючи низку структурних і організаційних рішень для їхньої підтримки. Зокрема, для вступу осіб з особливими освітніми потребами передбачено можливість проходження співбесіди або участь у конкурсному відборі за квотою-1 або квотою-2. В університеті розроблено Порядок супроводу для осіб з інвалідністю та маломобільних груп студентства, що спрямований на забезпечення їхнього комфортного перебування в університеті (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/S7BQ>). Для забезпечення доступності університетської інфраструктури значна частина корпусів і гуртожитків обладнана пандусами, широкими дверима, а також табличками з шрифтом Брайля для орієнтації в приміщеннях, що було продемонстровано під час огляду матеріально-технічної бази. Для студентів з особливими потребами університет надає можливість навчатися за індивідуальним графіком, а також дистанційно.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Згідно опитувань під час онлайн-зустрічей, на даній освітній програмі не було випадків застосування процедур врегулювання конфліктних ситуацій. Однак, ЗВО має затверджену Антикорупційну програму (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/PK23>), яка встановлює норми поведінки для запобігання корупційним діям, в закладі діє Кодекс академічної доброчесності УНУС, який регламентує стандарти чесності та відповідальності для учасників освітнього процесу. За виконанням антикорупційних заходів стежить уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції, що має чітко визначені обов'язки, зафіксовані в положенні (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/antikorupczijna-diyalnist/>). Для інформування про факти корупції в університеті працює Антикорупційна лінія та Скринька довіри, де всі учасники освітнього процесу можуть повідомити про можливі порушення, також питання антикорупційних заходів обговорюються на засіданнях кафедр, що підвищує обізнаність та залученість співробітників до дотримання цих політик. У ЗВО функціонує комісія з питань етики та академічної доброчесності, яка слідкує за дотриманням етичних стандартів та принципів академічної доброчесності, а також сприяє розв'язанню етичних конфліктів (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/L597>). Всі нормативні документи університету, включно з антикорупційними політиками та процедурами врегулювання конфліктних ситуацій, розміщені у відкритому доступі на офіційному сайті УНУС, що забезпечує прозорість та доступність інформації для всіх учасників освітнього процесу, що є ключовим для послідовного дотримання цих процедур (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЗВО забезпечує освітнє середовище та матеріально-технічні ресурси, що відповідають вимогам Критерію 7, сприяючи досягненню цілей програми та запланованих результатів навчання. Встановлено повну відповідність підкритеріям 7.2, 7.3, 7.5, 7.6. Недоліки, зазначені у підкритеріях 7.1. та 7.4. не є суттєвими. Позитивними практиками у контексті Критерію 7 є: наявність навчально-методичних ресурсів, сучасних мультимедійних засобів, доступу до електронних баз даних та необхідної матеріально-технічної бази, включно з комп'ютерними лабораторіями та навчальними аудиторіями, що дозволяє здійснювати освітній процес на високому рівні; особлива увага приділена безпеці студентів, зокрема шляхом створення й облаштування укриттів.

Недоліки

1. Недостатнє наповнення сторінок дисциплін в Moodle методичними та інтерактивними матеріалами. 2. Низька кількість штату психологічної служби.

Рекомендації

1. Продовжити наповнення сторінок дисциплін в Moodle методичними та інтерактивними матеріалами/завданнями відповідно до вимог дистанційної форми навчання. 2. Розширити штат психологічної служби університету з нового навчального року.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Згідно з наданими положеннями (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/vwXN>, <https://www.udau.edu.ua/ua/file/Y5Zg>), заклад вищої освіти дотримується чітко визначених процедур, що охоплюють всі етапи життєвого циклу освітньої програми (ОП). Положення «Про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Уманському НУС» визначає чіткі етапи створення ОП. Розробка ОП базується на вимогах законодавства, таких як Закон України «Про освіту» та Закон України «Про вищу освіту». Згідно опитувань під час онлайн-зустрічей, ЕГ отримала підтвердження участі викладачів, студентів, роботодавців, а також фахівців у галузі в розробці ОП. Однак, до обговорення та перегляду ОП не залучаються фахівці із міжнародної спільноти для вивчення досвіду інших країн. Порядок затвердження ОП чітко описано у Положенні та регулюється відповідно до вимог акредитації, передбачених ст. 44 Закону України «Про освіту» та ст. 10 і ст. 25 Закону України «Про вищу освіту». Положення «Про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в Уманському НУС» регулює процес моніторингу, який включає регулярний збір даних про якість реалізації ОП, оцінку ефективності навчального процесу та забезпечення зворотного зв'язку від студентів та викладачів, також проводиться регулярний моніторинг задоволеності студентів якістю освіти та ефективністю освітніх програм(<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya.html>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

В університеті створена прозора та структурована система залучення здобувачів вищої освіти та студентського самоврядування до процесу перегляду ОП, що відповідає критерію забезпечення якості освіти. Щосеместрово проводиться анонімне анкетування здобувачів, де вони оцінюють цілі, зміст, структуру ОП, ефективність методів викладання та інших аспектів навчального процесу. Результати анкетування допомагають ідентифікувати проблеми, а також дають можливість коригувати освітню програму (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya/dlya-studentiv.html>). Студенти, зокрема О.Могильницька, входять до проектних груп, що займаються розробкою та переглядом ОП. Вони можуть висловлювати власні пропозиції або пропозиції своїх одногрупників, зібрані під час засідань ради студентського самоврядування чи кураторських годин. В процесі перегляду ОП, здобувачі разом з роботодавцями і стейкхолдерами формулюють пропозиції, які після обговорення враховуються в оновленні програми (наприклад, зміни в кількості кредитів і програмних результатах). Згідно з процедурою, моніторинг проводиться через анкетування, результати якого аналізуються проектними групами. Здобувачі надають свою оцінку з приводу відповідності структури ОП їхнім очікуванням та актуальності змісту програми(<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya/zvitnist-po-anketuvannuy.html>). Представники студентського самоврядування мають право голосу та можуть вносити пропозиції під час розгляду нормативних документів і рішень(<https://www.udau.edu.ua/ua/file/SMfc>). Вони беруть участь у розробці, перегляді ОП, що допомагає забезпечити їхню актуальність та якість. Після проведення опитувань студентське самоврядування допомагає скласти аналітичний звіт, який подається до навчально-методичної ради, що є основою для внесення корективів у ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ЗВО активно співпрацює з роботодавцями через Центр професійно-кар'єрної орієнтації, який виконує роль посередника між навчальним закладом і роботодавцями (<https://work.udau.edu.ua/ua/robotodavcyam.html>). Центр організовує такі заходи, як Ярмарки вакансій та моніторинг якості освіти випускників, що дає можливість роботодавцям брати участь у процесі формування вимог до ОПП, що створює прямий канал для збору відгуків і пропозицій роботодавців, що стають важливими під час перегляду ОПП. Пропозиції, надані роботодавцями, враховуються в процесі розробки або коригування освітніх програм, що підтверджується наявністю відповідних механізмів зворотного зв'язку через моніторинг якості освіти та готовність до співпраці, що було підтверджено під час онлайн-зустрічей. Роботодавці, такі як Савенко А.Ю., директор Уманської філії ЧОЦЗ, активно залучені до проектних груп, де вони мають можливість надавати пропозиції щодо перегляду ОПП, де була внесена пропозиція щодо перегляду кількості кредитів ОК та коригування програмних результатів і компетенцій в ОПП, що відображає вимоги роботодавців щодо специфічних компетентностей для підготовки висококваліфікованих кадрів. Рецензії та особиста участь роботодавців у засіданнях проектних груп підтверджують активну участь роботодавців у оцінці якості та актуальності освітніх програм. Позитивна оцінка ОПП з боку роботодавців під час онлайн-зустрічі, зокрема через їх рецензії, є індикатором того, що освітня програма відповідає вимогам і запитам ринку праці.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

ЗВО має систематичну практику збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників через Центр професійно-кар'єрної орієнтації та доуніверситетської підготовки, який здійснює моніторинг кар'єрного шляху випускників (<https://work.udau.edu.ua/ua/monitoring-karernogo-shlyahu.html>). Важливою складовою практики є регулярне анкетування випускників, яке дає змогу зібрати не лише фактичну інформацію щодо їх працевлаштування, але й думки випускників про вдосконалення освітнього процесу (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdhrUFBVeCDMRQg6QjMLjHo8W-T_oscZegdkQd_IuyJQDQTcw/viewform). Відгуки, зібрані кафедрою аналізувати кар'єрні шляхи випускників і забезпечують важливу зворотну інформацію для вдосконалення освітнього процесу. Наприклад, відгуки випускників, таких як Сакович Крістіна та Кучеренко Максим, містять високу оцінку навчання і професійної підготовки. Відгуки випускників також включають оцінку якості навчання та згадку про важливі аспекти навчального процесу, які вплинули на їхню кар'єру. Наприклад, Бутенко Олександр відзначає важливість здобутих зв'язків і відносин із викладачами. (<https://economics.udau.edu.ua/ua/abiturientu/vidguki-vipusknikiv.html>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Система забезпечення якості в УНУС ефективно забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми, здійснене через опитування заінтересованих сторін, таких як студенти, професорсько-викладацький склад та інші стейкхолдери. Процес включає збирання даних, аналіз результатів і прийняття рішень на всіх рівнях – від кафедри до університету. Університет активно проводить анкетування студентів через Відділ моніторингу якості освіти (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya.html>), що дозволяє збирати важливу інформацію щодо різних аспектів освітнього процесу. Анкетування включає питання, що стосуються організації навчального процесу, доступності інформаційних ресурсів, можливості вибору навчальних дисциплін, розкладу занять, роботи підрозділів університету та проявів корупції. Після збору даних від студентів, Відділ моніторингу якості освіти проводить аналіз отриманих результатів. У разі виявлення недоліків, як от неструктурованість каталогу елективних дисциплін або низька активність залучення професіоналів-практиків, приймаються заходи для їх усунення. Таким чином для покращення академічної мобільності та розвитку soft-skills запроваджено нові практики, такі як викладання окремих тем іноземною мовою, залучення міжнародних фахівців (<https://economics.udau.edu.ua/ua/novini/vidkrita-leksiya-anglijskoju-movoyu.html>), організація міжнародних стажувань для викладачів і студентів. Для підвищення активності залучення професіоналів-практиків до навчання, були прийняті конкретні заходи, зокрема, укладення угод про співпрацю з іншими університетами для розвитку академічної мобільності студентів (<https://economics.udau.edu.ua/ua/nauka-ta-innovacii/dogovori-pro-spivpracyu.html>).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Незважаючи на те, що акредитація освітньо-професійної програми (ОПП) "Економіка соціального забезпечення" відбудеться лише у 2024 році, вже враховуються рекомендації з акредитації інших освітніх програм університету, що демонструє стратегічний підхід до вдосконалення освітніх програм, заснований на досвіді попередніх акредитацій, що є важливим елементом зовнішнього забезпечення якості. Таким чином відбулося розширення співпраці зі стейкхолдерами та роботодавцями. Також активізувалось залучення професіоналів-практиків до лекційних, практичних занять і семінарів, що було з'ясовано під час онлайн-зустрічей. Відбулося коригування в ПРН і компетенціях у зв'язку з переглядом змістового наповнення ОК. Однією з рекомендацій було розширення практики використання безкоштовних програмних продуктів для перевірки текстових збігів у наукових дослідженнях, що

свідчить про прагнення до підвищення академічної доброчесності і контролю якості наукових робіт. Університет активно проводить моніторинг виконання рекомендацій щодо удосконалення освітніх програм, що підтверджується постійним переглядом та впровадженням нових підходів у навчальний процес (<https://mon.udau.edu.ua/assets/files/ekspertizi/2024/rekomendacii-po-akreditaciyah-2-semestr-2023-2024.pdf> , <https://mon.udau.edu.ua/assets/files/ekspertizi/2023/analiz-vrahuvannya-zauvazhen-1-semestr-2023-24.pdf>).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В ЗВО створена та активно розвивається культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітніх програм та освітньої діяльності за ними. Усі учасники академічної спільноти Уманського НУС (НПП, студенти, керівники, адміністрація) активно залучені до внутрішнього забезпечення якості освітньої програми (ОП). НПП здійснюють періодичний перегляд і удосконалення ОП, формують методичне забезпечення освітніх компонентів (ОК), проходять підвищення кваліфікації та стажування. Важливою складовою є участь НПП у вебінарах, майстер-класах, круглих столах, що сприяє обміну досвідом та знаннями з колегами з інших навчальних закладів і спеціалізованих організацій. Вагомим аспектом розвитку культури якості є проведення анкетування студентів і викладачів щодо рівня організації та якості освітнього процесу, що дозволяє зібрати зворотний зв'язок від учасників освітнього процесу та оперативно виявляти слабкі місця для їх подальшого виправлення. Ректорат, кафедри, науково-методична комісія факультету активно аналізують результати анкетувань, ректорського контролю знань студентів та ухвалюють рішення щодо підвищення якості ОП. ЗВО чітка організаційна структура для забезпечення якості освітнього процесу. У керівництві внутрішнього забезпечення якості залучені різні підрозділи університету: ректорат, проректори, гаранті ОП, кафедри, факультети, Центр моніторингу якості освіти, науково-методична комісія та інші органи.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Встановлено повну відповідність підкритеріям 8.2, 8.3, 8.4, 8.5, 8.6, 8.7, а недолік, вказаний у підкритерії 8.1. не є суттєвим, тому діяльність ЗВО відповідає критерію 8. ЗВО демонструє ефективні практики в забезпеченні якості освітніх програм, зокрема цієї ОП. Прозорість моніторингу, активна участь усіх зацікавлених сторін (студентів, викладачів, роботодавців) у процесах перегляду ОП і використання зворотного зв'язку для її вдосконалення свідчать про відповідність вимогам внутрішнього забезпечення якості освіти.

Недоліки

Відсутнє залучення до обговорення та перегляду ОП фахівців із міжнародної спільноти.

Рекомендації

Залучати міжнародних консультантів і фахівців для обговорення та перегляду освітніх програм, а також вивчення досвіду інших країн, що допоможе адаптувати програми до світових стандартів.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЗВО забезпечує чітко визначені правила та процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу. До основних нормативних актів, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, належать: Статут УНУС, Положення "Про організацію освітнього процесу в УНУС", Колективний договір між трудовим

колективом та адміністрацією УНУС на 2023-2025 роки, і т.д. (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>). Крім того, для доступу до мережі Інтернет та необхідних ресурсів, бібліотека університету надає студентам та викладачам доступ до Інтернету через свої читальні зали, що сприяє зручному ознайомленню з нормативними документами. Завдяки таким заходам університет забезпечує прозорість і доступність правил та процедур для всіх учасників освітнього процесу. Зокрема, регулярне оновлення документів і їх публікація в публічному доступі забезпечують постійну доступність інформації про права та обов'язки учасників освітнього процесу. Однак, на деяких сторінках сайту ЗВО присутня застаріла інформація, тому ЕГ рекомендує запровадити систему автоматизованого контролю за актуальністю інформації на ньому.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Проєкт ОП доступний для ознайомлення на сайті університету (https://mon.udau.edu.ua/assets/files/osvitni-programi/eip/op_m_232-ekonomika-socialnogo-zabezpechennya_2024.pdf). На сторінці розміщена форма для подання пропозицій (<https://mon.udau.edu.ua/obgovorennya-osvitnih-program.html?pr=ad5c5922b7262e61308eaaddefa102f1>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Під час онлайн-зустрічей з ЕГ отримала підтвердження щодо повноти опублікованої інформації на сайті ЗНУ про цю ОП, зокрема її цілі, очікувані навчальні результати та складові, що дозволяють швидко отримати необхідні відомості.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Встановлено повну відповідність підкритеріям 9.1, 9.2, 9.3. Нормативні документи, що визначають права та обов'язки учасників освітнього процесу, а також інформація про освітні програми, доступні для перегляду на офіційному сайті університету. Процес обговорення освітніх дає змогу всім зацікавленим сторонам долучатися до їх удосконалення.

Недоліки

Наявність застарілої інформації на окремих веб-сторінках сайту ЗВО.

Рекомендації

ЕГ рекомендує запровадити систему автоматизованого контролю за актуальністю інформації на вебсайті до кінця навчального року, щоб уникати ситуацій із застарілою або неповною інформацією.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ID 56177.pdf</i>	kKcMwouno/UkU92t6IZ6X7KiLmKm+lZc/9mYqSK 1rRA=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Лісовець Олег Васильович

Члени експертної групи

Безтелесна Людмила Іванівна

Джоголик Олеся Василівна